

Täytetyt linnut, eläimet ja hyönteiskokoelma

778/12.00.03/2023

KHALL 21.02.2023 § 51

Valmistelija

Sivistysjohtaja Teemu Piirainen, 040 688 4545,
teemu.piirainen@suomussalmi.fi

Suomussalmen kunnan kouluilla on vuosikymmenten aikana ollut käytössä havaintovälineinä täytettyjä eläimiä, lintuja ja hyönteiskokoelmia. Tällä hetkellä jäljellä olevat eläimet ovat fyysisesti vanhassa Ruukinkankaan koulurakennuksessa, jonka purku alkaa kevään 2023 aikana. Kunnantalolla on myös yksittäisiä eläimiä mm. karhu ja susi. Täytetyt eläimet ja linnut sekä hyönteiset ovat pääsääntöisesti jo vuosikymmeniä vanhoja ja osittain huonokuntoisia.

Käytettävissä olevista mahdollisuuksista on keskusteltu Suomussalmen kunnan perusopetuksen ja lukiokoulutuksen biologian aineenopettajien/lehtoreiden kanssa, kun kokoelma-asiaa on selvitelty ja vaihtoehtoja jatkolle pohdittu.

Keväällä 2022 Ruukinkankaan koulun muutto-ohjeistuksen yhteydessä linjattiin, että sisäilma-asiantuntijoiden suositus huomioiden kokoelmaa ei tulla uuteen koulurakennukseen siirtämään. Kokoelmaan kuuluviin eläimiin ja lintuihin on vuosikymmenten aikana saattanut kerääntyä mikrobeja, pölyä ja muita epäpuhtauksia, jotka voisivat vaikuttaa uuden koulurakennuksen sisäilmaa heikentävästi, eikä eläinkokoelman tarvitsemia tarkoituksenmukaisia säilytystiloja ole rakennukseen suunniteltu.

Eläinkokoelma pitää sisällään noin 100 lintua, noin 40 eläintä sekä useita hyönteiskokoelmalaatikoita. Mukana on rauhoitettuja lajeja sekä metsästyslain ja -asetuksen mukaisia riistalajeja. Tausta- ja keruutiedot eivät ole kattavasti tiedossa, yksittäisiä tietoja löytyy.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ympäristöasioiden vastaavalta taholta on selvitetty, kuinka täytettyjen eläinten kanssa tulee toimia. Rauhoitettuja eläimiä koskevat lupa-asiat on keskitetty Varsinais-Suomen ELY-keskukselle. Kokoelmaan kuuluvien riistalajien osalta ohjeistus on selvitetty Suomen Riistakeskuksen asiantuntijoilta.

Vaihtoehdot ovat:

- Kokoelman säilyttäminen kunnan hallussa, joka edellyttäisi kokoelman kunnostamista, säilytystiloja sekä erillistä lupamenettelyprosessia.
- Kokoelman luovuttaminen tieteelliseen käyttöön, tutkimukseen tai opetuskäyttöön taholle, jolla lupa-asiat ovat kunnossa. Jyväskylän yliopiston luontomuseon asiantuntijat ovat arvioineet kokoelman kuvien perusteella ja todenneet sen sisältävän tavallisia lajeja, joita on yliopiston kokoelmissa jo paljon. Lisäksi kattava keruu-/taustatietojen puuttuminen heikentää kokoelman tieteellisen merkityksen ja arvon.
- Kokoelman myynti ei ole lain mukaan mahdollista, koska kokoelma sisältää rauhoitettuja lajeja. Riistalajien osalta vastikkeetonta luovuttamista on osittain mahdollista harkita.
- Kokoelman hävittäminen jätteenpolttolaitoksessa. Menettelyllä varmistetaan, ettei rauhoitettuja eläimiä päädy lainvastaisiin tarkoituksiin.

Suomussalmen kunnan hallintosääntö § 63 (Valtuusto 20.6.2022 § 34).

**Kunnanjohtajan
esitys**

Kunnanhallitus päättää, että kokoelma hävitetään asianmukaisesti.

**Kunnanjohtajan muutettu
esitys**

Kunnanhallitus päättää, että Suomussalmen kunta luovuttaa täytettyjen eläinten kokoelman Forssan luonnonhistorialliselle museolle sekä Åbo Akademi / Turun yliopistolle. Näytteitä käytetään tieteelliseen, opetus- ja näyttelytarkoituksiin. Tämän luovutettavan kokonaisuuden ulkopuolelle jäävien yksittäisten rauhoittamattomiin ja riistalajeihin kuuluvien näytteiden osalta sivistysosasto valtuutetaan tekemään asiaankuuluvat jatkotoimenpiteet.

Päätös

Muutettu esitys hyväksyttiin.

**Toimeksi
Tiedoksi**

sivistyspalvelut
